

**ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ BELSŐ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
2016.**

**a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló
370/2011.(XII.31.) Kormányrendelet
49. § (2) bekezdése alapján**

Budapest, 2017. február 13.

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló

- I.** A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján (Bkr. 48. §. a) pont)
- I/1.** Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése (Bkr. 48. § aa) pont)
- I/1/a) *A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése*
- I/1/b) *Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása*
- I/2.** A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása (Bkr. 48. § ab) pont)
- I/2/a) *A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága*
- I/2/b) *A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19. §-a alapján)*
- I/2/c) *Összeférhetetlenségi esetek (Bkr. 20. §-a alapján)*
- I/2/d) *A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása*
- I/2/e) *A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők*
- I/2/f) *Az ellenőrzések nyilvántartása*
- I/2/g) *Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok*
- I/3.** A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48. § ac) pont)
- II.** A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján (Bkr. 48. § b) pont)
- II/1** A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok (Bkr. 48. § ba) pont)
- II/2** A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48. § bb) pont)
- III.** Az intézkedési tervek megvalósítása (Bkr. 48. § c) pont)

Vezetői összefoglaló

A 370/2011. (XII.31.) „a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről” szóló kormányrendelet (továbbiakban: Bkr.) tartalmazza a költségvetési szervek belső ellenőrzésével kapcsolatos előírásokat. Az Önkormányzat belső ellenőre a Bkr., valamint a Nemzetgazdasági Minisztérium által kiadott útmutató figyelembevételével készítette el éves összefoglaló jelentését.

Tárnok Nagyközség Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) – mint önállóan gazdálkodó és működő szervezet - a belső ellenőrzési tevékenység ellátását külső szolgáltató bevonásával biztosította 2016. évben.

A belső ellenőrzési tevékenység ellátásának módját és feltételeit a két fél szerződésben rögzítette. A belső ellenőrzési tevékenység ellátása érdekében kijelölésre került a belső ellenőrzési vezető, valamint a belső ellenőr.

Tevékenységet a külső megbízott a vonatkozó jogszabályok, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési standardok, módszertani útmutatók és a belső ellenőrzési vezető által kidolgozott, valamint az Önkormányzat jegyzője által jóváhagyott Belső ellenőrzési kézikönyv alapján végezte.

Az Önkormányzat a belső ellenőrzés átfogó és hatékony működése érdekében a szervezet gazdasági stratégiáját és céljait szem előtt tartva, a meglévő szabályozási háttér és működési feltételek mellett, kockázatelemzés alapján értékelte a kontrollkörnyezetet, azaz a gazdálkodásban rejlő veszélyeket, illetve kockázatokat. A kockázatok beazonosítása figyelembevételével a belső ellenőrzési vezető összeállította a 2016. évre vonatkozó belsőellenőrzési munkatervet, amit az Önkormányzat jegyzője elfogadott.

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján (Bkr. 48. §. a) pont).

1.1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése (Bkr. 48. § aa) pont)

1.1/a. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

A 2016. évre vonatkozó belső ellenőrzési munkaterv tartalma:

Sorszám	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés	
		célja	módszerei
1.	Normatívák igénylésének helyessége	A 2014. évi normatíva elszámolás módjának ellenőrzése, a megfelelő dokumentáltság, a 2014. évi igénylés, pótigénylés és lemondás, a térítési díjak megállapítása, a munkafolyamatba épített ellenőrzési pontok megfeleltetése vizsgálata, az előforduló általános hibák feltárása.	Komplett, tételes helyszíni ellenőrzés
2.	Átfogó vizsgálat a Tárnok Szociális és Védőnői Szolgálat működésének szabályszerűsége tekintetében	Az ellátott feladatok hatékonyságának és gazdaságosságának vizsgálata, a szabad kapacitás terhére ellátott tevékenységből befolyó bevétel szabályszerű felhasználásának ellenőrzése.	Dokumentumok tételes vizsgálata, jogszabályokkal való összevetése
3.	Utóvizsgálat a Kft. működésének szabályszerűsége tekintetében	A feladat-ellátási szerződés keretében ellátott feladatok hatékonyságának és gazdaságosságának vizsgálata, a szabad kapacitás terhére ellátott munkákból befolyó bevétel szabályszerű felhasználásának ellenőrzése a 2015. évi ellenőrzési jelentésben foglaltak végrehajtása tekintetében.	Komplett, tételes helyszíni ellenőrzés

A 2016. évi belső ellenőrzési munkatervben 3 tervezett vizsgálat szerepelt. A munkaterv kockázatkezelési modell alapján készült, amely a kockázatok számbavételén, értékelésén és súlyozásán alapult.

Az ellenőrzési tervezet alapján az alábbi feladatok végrehajtására került sor:

Sorszám	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés	
		célja	módszerei
1.	Utóvizsgálat a Kft. működésének szabályszerűsége tekintetében	A feladat-ellátási szerződés keretében ellátott feladatok hatékonyságának és gazdaságosságának vizsgálata, a szabad kapacitás terhére ellátott munkákból befolyó bevétel szabályszerű felhasználásának ellenőrzése a 2015. évi ellenőrzési jelentésben foglaltak végrehajtása tekintetében.	Komplett, tételes helyszíni ellenőrzés
2.	Normatívák igénylésének helyessége	A 2014. évi normatíva elszámolása módjának, a megfelelő dokumentáltságnak az ellenőrzése, a 2014. évi igénylés, pótigénylés és lemondás, a térítési díjak megállapítása, a munkafolyamatba épített ellenőrzési pontok megfelelése vizsgálata, az előforduló általános hibák feltárása.	Komplett, tételes helyszíni ellenőrzés
3.	Átfogó vizsgálat a Tárnok Szociális és Védőnői Szolgálat működésének szabályszerűsége tekintetében	Az ellátott feladatok hatékonyságának és gazdaságosságának vizsgálata, a szabad kapacitás terhére ellátott tevékenységből befolyó bevétel szabályszerű felhasználásának ellenőrzése.	Dokumentumok tételes vizsgálata, jogszabályokkal való összevetése

Az ellenőrzések a belső ellenőrzési tervnek megfelelően teljesültek a 2016. évben.

A tervben kijelölt feladatokat megfelelő minőségben látta el az ellenőrzés, az Önkormányzat számára hasznos megállapításokat tett, a megállapítások konkrét problémákat fogalmaztak meg, amelyek valóban felmerültek az önkormányzati intézmény gazdálkodása során. A javaslatok kivitelezhető módon fogalmazódtak meg.

2016. évben terven felüli ellenőrzés lefolytatására nem került sor.

1./1/b. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása.

2016. évi belső ellenőrzési feladatok ellátása során a belső ellenőrzési vezető az ellenőrzött területekről a jelentéseiben büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást vagy hiányosság gyanúját nem tapasztalta.

1.2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása (Bkr. 48. § ab) pont)

1/2/a). A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága

A belső ellenőrzési egység létszámhelyzete

Az Önkormányzat a belső ellenőrzési tevékenység ellátását a gazdaságosság érdekében külső szolgáltatóval oldja meg.

A belső ellenőrzési tevékenységet ellátó Társaság az Áht. 70. § (4)-(5) bekezdésében meghatározott engedéllyel (regisztrációval) rendelkezik, képzettségi szintje és gyakorlata megfelel a jogszabályi elvárásoknak.

A külső megbízott éves továbbképzéseiről, regisztrációinak megtartásához kapcsolódó oktatásairól maga gondoskodik.

1/2/b). A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19. §-a alapján)

2016. évben a belső ellenőr, illetve az ellenőrzési egység függetlensége biztosított volt. A belső ellenőrzést végző személy az Önkormányzat jegyzőjének közvetlenül alárendelve látta el munkáját, befolyásoltságtól mentes környezetben.

A belső ellenőrzési egység az Önkormányzat operatív működésével kapcsolatos feladatok ellátására nem került bevonásra. Végrehajtási és irányítási tevékenységben, a szervezet működésével kapcsolatos döntések meghozatalában, pénzügyi tranzakciók kezdeményezésében, vagy jóváhagyásában, kötelezettségvállalásban, a szervezet bármely, nem belső ellenőrzési egység által alkalmazott munkatársa tevékenységének irányításában, a belső szabályzatok elkészítésében, az intézkedési terv elkészítésében nem vett részt.

1/2/c). Összeférhetetlenségi esetek (Bkr. 20. §-a alapján)

A belső ellenőr, illetve a belső ellenőrzési vezető tekintetében összeférhetetlenség az Önkormányzatnál a vizsgált időszakban nem ált fenn.

1/2/d.) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

A Bkr. 25. § a)-e) pontjaiban megfogalmazott jogosultságokkal kapcsolatos problémákat, korlátozásokat 2016. évben az ellenőrzés nem tapasztalt.

1/2/e.) A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

2016. évet tekintve a belső ellenőrzés az éves terv végrehajtását akadályozó tényezővel, akadállyal nem találkozott, ilyen esetről, folyamatról nem tett jelzést az Önkormányzat vezetése felé.

1/2/f.) Az ellenőrzések nyilvántartása

A belső ellenőrzési vezető az elvégzett belső ellenőrzésekről a Bkr. 22. és 50. § szerinti nyilvántartást vezet, valamint gondoskodik az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről, illetve a dokumentumok és adatok szabályszerű, biztonságos tárolásáról.

1/2/q.) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére az alábbi javaslatok kerültek megfogalmazásra:

- ellenőrzések számának emelése, az ellenőrizhető területek szélesebb lefedésének céljából,
- a belső ellenőrzés tanácsadói szerepének erősítése,
- belső ellenőr, belső ellenőrzési vezető bevonása a vezetői döntéselőkészítés mechanizmusába.

1.3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48. § ac) pont).

2016. év vonatkozásában írásbeli felkérés tanácsadói tevékenység végzésére nem érkezett, viszont szóbeli megkeresések egy-egy vizsgálat, problémás kérdés megtárgyalása kapcsán folyamatosan történtek az év során.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján (Bkr. 48.§ b) pont)

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok (Bkr. 48. § ba) pont)

A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében az ellenőrzés kiemelt javaslatai az alábbiak szerint fogalmazódtak meg 2016. évben:

<i>Vizsgálat címe</i>	<i>Megállapítás</i>	<i>Következtetés</i>	<i>Javaslat</i>
A Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat gazdálkodásának átfogó ellenőrzése	A jelentésben részletezettek szerint a Selejtezési eljárás dokumentációja hiányosságokat mutatott a hitelesítések terén.	Hitelesítések hiányában a dokumentum érvényessége is megkérdőjeleződik.	Hitelesítések teljes körű biztosítása.
<i>Vizsgálat címe</i>	<i>Megállapítás</i>	<i>Következtetés</i>	<i>Javaslat</i>
A Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat gazdálkodásának átfogó ellenőrzése	A szerződések szövegezése az ellenőrzés véleménye szerint nem kellően részletesen mutatja be a szerződés tárgyát, valamint az ellenjegyzéseket az ellenőrzés nem lelte fel a dokumentációkon.	Az alkalmazott eljárásrend ellentétes a vonatkozó jogszabályok tartalmával.	Javasolt a szerződéskötéskor az Áht. és az Ávr. előírásainak betartása a kötelezettségvállalások ellenjegyzése és időbeni írásba foglalása tekintetében, továbbá a szerződés tárgyának konkrét megnevezése. Keretszerződés esetében a termék és árlistát csatolni kell a szerződéshez.
A Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat gazdálkodásának átfogó ellenőrzése	Az ellenőrzés felhívja az intézményvezetés figyelmét a Bkr. belső kontrollrendszer érintő, 2016. október 1-i változásaira, amelyeket az intézményi szabályozáson szükséges átvezetni, illetve azok gyakorlati alkalmazásáról gondoskodni kell.	A hatályos belső szabályzók nem kellően aktualizáltak a jogszabályi változások terén.	A jelentésben jelölt jogszabályváltozások az érintett szabályozás címe, fogalmi megjelölései és azok tartalma aktualitását veszítette, ezért javasolt a szabályozás átdolgozása, módosítása, kiegészítése és az intézményi gyakorlatot ennek megfelelően kell folytatni.

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48.§ bb) pont)

1. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése.

A kontrollrendszer öt alapvető eleme az alábbiak szerint került kiépítésre és működtetésre az Önkormányzatnál:

Kontrollkörnyezet

Az Önkormányzat stratégiai célrendszere kialakításának alapját az Alapító okirat és a Szervezeti és Működési Szabályzat határozzák meg. Ezen szabályzók figyelembevételével az Önkormányzat jegyzője kialakította az Önkormányzat kontrollkörnyezetét, amelynek jellemzői az összefüggő, írásba foglalt szabályozási rendszer, a világos szervezeti felépítés, az önkormányzati hivatalon belüli világos, egyértelmű kommunikáció, a feladat és hatáskörök pontos meghatározása, a megfelelő erkölcsi légkör és etikai magatartás megteremtése, elvárása.

Kockázatkezelés

Az Önkormányzat jegyzője a kockázatkezelés egységes és célirányos gyakorlatának biztosítására elkészítette a kockázatkezelési szabályzatot.

A kockázatkezelés során a következő feladatokat látták el:

- feltárták és megismerték azokat a kockázatokat, amelyek az önkormányzat céljainak elérését veszélyeztetik, majd
- a kockázatokat jellegük, felmerülési helyük, hatásuk súlyossága és bekövetkezési valószínűségük szerint elemzés útján rangsorolták,
- ezt követően meghatározták az egyes szervezeti egységekre vonatkozó „tűrőhatárokat”, amelyek felett intézkedéseket kell foganatosítani,
- döntöttek arról, hogy a kockázatokat, illetve hatásukat milyen módon kívánja a vezetés mérsékelni, elkerülni, és/vagy bekövetkezési valószínűségüket csökkenteni

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység azok a kontrollkörnyezetet kiegészítő eljárások (eszközök, eljárások, mechanizmusok, azaz kontrollok), amelyeket a szervezet vezetése annak érdekében hozott létre, hogy elősegítse a szervezet célkitűzéseinek elérését:

- a működés eredményességének és hatékonyságának,
- a pénzügyi jelentések megbízhatóságának, és
- az alkalmazandó törvényeknek és előírásoknak való megfelelés területén.

A kontrolltevékenységek a szervezeti hierarchia minden szintjén és minden működési területén biztosítják, hogy a vezetés iránymutatásai és instrukciói a célokra ható kockázatok kezelésével kapcsolatban úgy kerüljenek végrehajtásra, hogy a vezetés által meghatározott kockázat a tűrőhatáron belül maradjon.

A kontrolltevékenységek körébe az alábbiak tartoztak:

- az engedélyezési és jóváhagyási eljárások,
- a feladat, hatás- és felelősségi körök elhatárolása,
- a forrásokhoz és nyilvántartásokhoz való hozzáférés kontrollja,
- az igazolások,
- az egyeztetések,
- a működési teljesítmény vizsgálata,
- a műveletek, folyamatok, tevékenységek vizsgálata,
- a felügyelet (feladatkijelölés, engedélyezés, felülvizsgálat és jóváhagyás, útmutatás és képzés).

A kontrollokat beépítették a folyamatokba, rendsz

Információ és kommunikáció

A szervezeten belüli kommunikációs igényekre vonatkozó elvárások a vonatkozó szabályozásokban megfogalmazásra kerültek.

Az információáramlás kialakított rendje megfelelőnek bizonyul annak működése közben. Kommunikációs problémák, információhiányból fakadó akadályokkal az év során nem merültek fel.

A szervezet iktatási rendszere kialakított, működőképes. A vezetett iktatás könnyen, egyértelműen visszaellenőrizhető. Az ellenőrzések hiányosságokról, kisebb szabályoktól való eltérésekről tettek jelzéseket, de korrupcióra, más nagyobb szabálytalanságra utaló problémával nem találkoztak.

Monitoring

Az Önkormányzat kialakította a monitoring rendszerét (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszer), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára.

A monitoring beleépült a szervezet ismétlődő, mindennapi működési tevékenységeibe, magában foglalva a vezetés rendszeres felügyelet-ellátó, ellenőrző tevékenységét, valamint más műveleteket, amelyeket az alkalmazottak hajtanak végre feladatkörük ellátása keretében.

A monitoring biztosította az ellenőrzési megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosításra, a szükséges intézkedések azonnal megtételre kerüljenek.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása (Bkr. 48. § c) pont)

A tárgyév során készült ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölését célzó ellenőri javaslatok pedig mérhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés törekedett arra, hogy amennyiben lehet, az észlelt hiányosságokat már az adott vizsgálat lezárulta előtt kiküszöböljék az érintettek, hogy a kontroll jobban és gyorsabban érvényesülhessen. A vizsgálatlal érintett szervezeti egységek, területek vezetői az ellenőrzések során megfogalmazott javaslatokat akceptálták, a szükséges intézkedési terveket elkészítették, a határidők és a felelősök megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Összességében elmondható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Budapest, 2017. február 13.

.....
Dr. Printzné Kenyeres Katalin
belső ellenőrzési vezető

